

UKAZUJÍ NÁM CESTU

Uprostřed říjnových dnů roku 1954 byl vídeňský Konzerthaus jevištěm dvou neobvyklých událostí. Za prvé: do této koncertní síně se místo jemných mistrů opojných tónů nastěhovali se svými činkami hřmotní vzpěrači – a za druhé: hlavní dva pretendenti světového vzpěračského trůnu – mužstva Sovětského svazu a USA – vystupovali tady v tak úzkém vzájemném kamarádství, že nabitě hlediště nevycházelo z údivu. Světové rekordy se tu vyráběly jak na běžícím pásu. Ti šťastlivci, kteří se dostali do neustále vyprodaného sálu, střídali okamžiky napjatého ticha – to tehdy, když borec zápolil s obrovským břemenem – s dlouhotrvajícími bouřemi potlesku, jestliže se octla nad atletovou hlavou činka, jejíž vzepření se rovnalo novému světovému rekordu...

Avšak vpravdě nezapomenutelné utkvělo v srdcích Vídeňáků nedělní odpoledne, kdy zápolili o světové prvenství borci váhové kategorie do 90 kg; titul mistra světa obhájil pro SSSR sverdlovský chirurg Arkadij Vorobjov a na jeho prvenství útočil výjimečně talentovaný světový rekordman, mladý Američan Dave Sheppard. Na Vorobjovovi navíc záleželo, zda SSSR získá světové prvenství i v klasifikaci družstev. Stala se však neuvěřitelná věc: Američan, disponující obrovskou silou, udělal při jednom z výkonů technickou chybu. Špatně pod činku podskočil a výkon se mu nezdařil; činka mu hřmotně vypadla z rukou na podium. Při druhém pokusu už Sheppard zdolal tuto váhu, ale jen maximálním úsilím.

A tu najednou došlo k něčemu, co málokdo z diváků byl s to hned pochopit: Vorobjov si vzal mladého Američana v přestávce stranou a přátelsky mu (svému největšímu soupeři!) předváděl, v čem se dopouští technické chyby. A proč se mu tedy zatím nemůže dařit vyšší výkon... Právý uragán uznáníhodného potlesku a nadšení odměnil toto „zákulisní“ vystoupení sovětského sportovce; šlo o mnohem víc, než o nějaké „nytiřské gesto“. Dave Sheppard, naděje amerického mužstva, byl Vorobjovovým kamarádkým jednáním rovněž podmaněn. A když pak po strhujícím boji obsadil za sovětským bohatýrem čestné

druhé místo – a když oba velcí soupeři vystupovali na stupně vítězů, objal Sheppard upřímně sovětského lékaře a navíc mu věnoval i velkou kyticí, již obdržel jako druhý mistr světa. Mladý Američan dal nepokrytě najevo, že Vorobjovovi náleží světové prvenství nejen za absolutní sportovní výkon, nýbrž i za sportovní chování.

Tím ale přátelství mezi americkými a sovětskými siláky nekončilo; naopak, teprve zapustilo hlubší kořeny. Hned ve Vídni bylo sjednáno mezistátní střetnutí SSSR–USA na rok 1955 v Moskvě a o rok později v USA. K tomu prvnímu střetnutí došlo v červnu 1955 v Leningradě a Moskvě, v obou zvítězili sovětské borci 4:3, ale navíc si Američané odnesli podle svého vyjádření ty nejkrásnější dojmy. Vedoucí jejich výpravy C. Johnson prohlásil, že pravidelná mezistátní střetnutí amerických a sovětských sportovců by se měla stát běžným zjevem. Dave Sheppard se vracel domů zvlášť rozradostněn; za prvé se mu v Moskvě podařilo oplatit Vorobjovovi porážku z Vídne a zvítězil nad mistrem světa rozdílem 7,5 kg – a za druhé využil každé volné chvíle k návštěvě kulturních památek v Moskvě i Leningradě, obdivoval ruskou hudbu a vlek si s sebou do USA objemné zavazadlo s deskami, na nichž v podání nejlepších souborů byla díla Čajkovského, Šostakovičova i dalších mistrů.

Z odvetného střetnutí v USA bohužel v roce 1956 sešlo. Strůjci studené války zintenzivnili svou neblahou práci a sovětské atleti se již do USA nedostali; došlo to dokonce tak daleko, že Arkadij Vorobjov se z olympijských her v Melbourne, kde znovu obhájil světové prvenství, nemohl vrátit přes USA, neboť mu bylo odepřeno i průjezdní visum...

Bliží se jaro 1958. Desetimiliony lidí na celém světě vidí stále zřetelněji, že je třeba se nějakým způsobem vmanit z nedýchatelné mrazivé ovzduší studené války. Volá se po oživení „ducha Ženevy“ z roku 1955 a v USA se přiznává, že výměna kulturních, vědeckých (i sportovních) delegací by byla význačným příspěvkem ke vzájemnému poznání a prohloubení přátelství. Sovětské siláky a zápasníky se chystají do USA, američtí košíkáři a lehcí atleti do SSSR. Bude lépe, aby duněly těžké činky i lehké míče, než kdyby měla dunět děla. Sportovní kolbiště je pro mladé lidi všech států bojištěm mnohem zdravějším než válečné pole. A lze si jen přát, aby po sportovních bojích vysoké úrovně přišlo i to, co poctiví lidé celého světa od letošního jara očekávají: **konference státníků na nejvyšší úrovni**. Aby došlo k tomu, kam i sportovní vyslanci ukazují cestu...

JOSEF OKTÁBEC

BEZE SLOV...

OSUDY DOBRÉHO VOJÁKA ŠVEJKA VE SVĚTOVÉ VÁLCE

7. Švejk si zapaloval dýmku, když se opět ozval telefon. „Vlezte mně na záda s vaším telefonem.“ pomyslí si Švejk. „Haló.“ zařval do telefonu. V odpovědi poznal hlas Lukáše: „Co tam děláte? Hned se seberte a najděte cuksfiru Fuchse, ať jde hned s deseti muži fasovat konzervy! Rozumíte? Okamžitě, jakmile pověsíte sluchátko...“ – Pausa. Nové zvonění. – „Švejku, vy dobytku, uličníku, lotře! Proč přerušujete rozhovor!“ – „Vy jste, prosím, řekl, abych pověsil sluchátko!“ – „Já jsem za hodinu doma, Švejku, a pak se těšte!“

8. Cuksfiru našel Švejk u kuchyně s ostatními šaržemi. Obírali maso s kostí a těšili se pohledem na uvázaného sluhu Balouna. Kuchař přinesl mu maso na žeburu, strčil mu je do huby a vousatý obr Baloun, nemaje možnosti manipulovat rukama, opatrně posunoval kost v ústech, při čemž ohlodával maso s výrazem lesního muže. „Kdopak je tady z vás cuksfira Fuchs?“ otázal se Švejk. Četař Fuchs neuznal ani za vhodné se přihlásit, když viděl, že se po něm ptá obyčejný pěšák. „Járku.“ řekl Švejk, „jak dlouho se budu ještě ptát?“

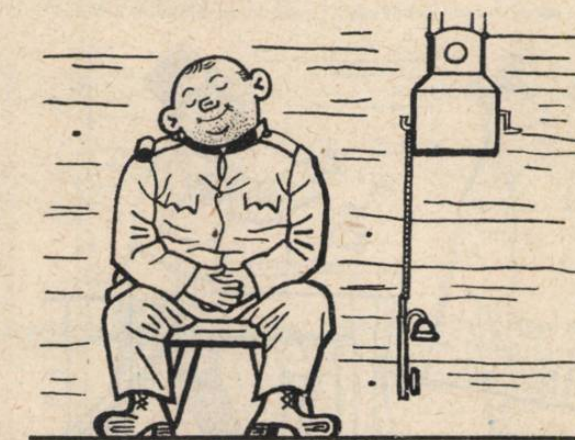
9. Četař Fuchs, pln důstojnosti, začal nadávat: „Já nejsem žádný cuksfira! U mého cukru kdo neřekne: „Ich melde gehorsam, pane cuksfira,“ dostane přes hubu!“ – „Pomalu.“ řekl Švejk rozvážně, „hned se seberou, vezmou deset mužů a laufsrit s nimi k magazínu, fasovat konzervy!“ – „Cože?“ vypravil ze sebe cuksfira. – „Žádný cože.“ odpověděl Švejk, „právě jsem mluvil s panem oberlajtnantem Lukášem. A když cuksfira hned nepude, já to vohlásím a z cuksfiry nezbyde ani památka!“ – „Hned budu s deseti maní-kama u magazínu.“ meldoval Fuchs.

10. Když se Švejk vrátil do kanceláře, dostal od Lukáše rozkaz, aby obstaral odváznání Balouna. Baloun se díval na Švejka jako na spasitele a sliboval mu: „U nás budou teď zabíjet. Máš rád špekbuřt s krví nebo bez krve? Já jsem si dělal jitřnice sám a vždycky jsem se napral prejtů, že jsem moh prasknout. Šunky jsem dal do slavného láku a takové pečené kousky s bramborovými knedlíky, posypané škvarkama, se zelím, to je pošušňáníčko. A všechno nám vojna vzala.“ – Baloun těžce vzdychl a Švejk zamířil do kantiny.

11. Švejk přistoupil v kantině k šikovateli Vaňkovi, který byl již v kuráži, a hlásil: „Pane rechnungsfeldwébl, mají jít hned k magazínu, budou se fasovat konzervy!“ – „To bych byl blázen.“ smál se Vaněk, „to si pan oberlajtnant jen představuje ve své fantasii, že jsou v magazíně konzervy. Náš magazín nikdy žádný konzervy neměl! Ani jedna marška nedostala na cestu konzervy. A na nádraží nemají ani jeden vagon. A můžeme ject bez vagonů? He? A takový splašený ordonanc chce vojnu sežrat!“ Ale Švejk byl již za dveřmi.

12. Švejk klímal u telefonu, když ho probudilo zvonění. „Haló.“ slyšel, „zde regimentskanzlei!“ Nyní následovaly nějaké věty v podivném chaosu. Na konec Švejk porozuměl: „Haló, tak teď do přechti!“ – „Co mám přečíst?“ – „Telefonogram, ty blboune!“ – „Já nic neslyšel!“ – „Ty vopice jedna, myslíš, že se budu s tebou bavit? Udělej podpis: Oberst Schröder, hovoď! Opakuj to!“ – „Oberst Schröder, hovoď!“ – „Dobře. Hnípej sladce!“ A Švejk u telefonu sladce usnul, zapomenuv zavěsit sluchátko.